

Gode råd om leksebruk

Adam Valeur Hansen som har gjennomført studien vi har referert til om bruken av lekser i den danske folkeskolen, har klare synspunkter på hvorfor lekser er viktig. Ifølge han er dette formålet med lekser:

1. Elevene skal trene opp sine kunnskaper og ferdigheter.
2. Elevene skal trene og lære seg å planlegge og organisere sin tid, utvikle gode arbeidsvaner, selvdisciplin og få selvinnsikt i hvordan de best lærer.

Videre mener Valeur Hansen at lekser bør inngå i en pedagogisk sammenheng på bestemte måter:

- Lekser som læreren tilrettelegger for, skal ikke avhenge av at foreldrene må hjelpe til. Det er læreren som har ansvaret for å legge til rette for elevenes læring.
- Læreren skal variere sine lekseformer og variere det faglige innholdet i leksene.
- Eleven skal kunne se en sammenheng mellom det faglige stoffet og arbeidsprosessen som foregår i klassen, og innholdet i leksene.
- Læreren skal gi lekser tilpasset den enkelte elev, slik at leksen blir interessant, motiverende og gir den enkelte elev lyst til at lære.
- Læreren skal utvikle elevens treningskompetanse slik at eleven vet hvordan han/hun skal jobbe med stoffet for å lære det.
- Læreren skal gi tilbakemelding på elevenes lekser.
- Lærerens relasjonelle forhold til elevene og evne til å skape en god læringskultur i klassen er avgjørende for elevenes læring. Det er viktig at lærere reflekterer over sin egen praksis med hensyn til hvordan de legger til rette for elevenes læring gjennom å arbeide med lekser, både faglig og sosialt.

Selv om det er læreren som har ansvaret for å tilrettelegge for undervisning og læring, er et godt samarbeid mellom hjem og skole også viktig,

God praksis om lekser 1-4 trinn

Hva kjennetegner god praksis om lekser og leksehjelp 1-4 trinn, konsensuspunkt basert på konferansen 22. april 2010

1. Lekser må ha et omfang og et innhold som engasjerer og ikke trøtter ut eleven.

Lekser skal oppleves som positivt, derfor må de begrenses i omfang og gjøres engasjerende.

2. Lekser skal handle om stoff som er gjennomgått.

Dette betyr for eksempel bruk av lekser som innebærer eksemplifisering, aktualisering, utdypning, overlæring og automatisering. Selv om lekser ikke skal innebære innlæring av nytt stoff, kan de brukes for å skape nysgjerrighet for nytt stoff.

3. Lekser bør tilpasses den enkelte elevens behov for støtte i læringsarbeidet.

Det faglige innholdet i leksene skal være lagt til rette og følges opp slik at eleven er villig til og i stand til å møte utfordringene leksene innebærer. Den individuelle orienteringa til hver enkelt elev og tilpassninga av oppgavene til det hun eller han er i stand til og interessert i å gjøre er viktig.

4. Skolen må ha et bevisst forhold til hva som skal oppnås med leksene.

Når skolen og lærerne er opptatt av hvilken funksjon leksene skal ha, kan de gi bedre utbytte.

5. Elevene skal få tilbakemelding på leksene

Lærerne skal følge opp leksene og gi elevene konkrete tilbakemeldinger. For elevene på 1-4 trinn bør lekser gis fra dag til dag. Det vil si at de må forberedes i undervisningen og følges opp på skolen den dagen de er aktuelle.

6. Elevene må lære hvordan de skal arbeide med leksene.

Riktig bruk av lekser er viktig for at arbeidet med leksehjelp skal fungere. Skolen må lære dem hvordan de skal arbeide med leksene. Leksehjelperne må arbeide i samsvar med de samme prinsippene som elevene har lært på skolen.

7. Leksehjelp er for alle elever

Det er viktig å unngå stigmatisering, derfor må leksehjelpen bli en naturlig aktivitet for alle elevene.

8. Det må være god kommunikasjon og samarbeid om leksehjelp mellom hjem, skole og leksehjelperne.

Godt samarbeid mellom hjem, skole og leksehjelp er en forutsetning for at leksehjelpen skal fungere. Det må være god dialog mellom skole og leksehjelp for å kunne bedre læringsutbyttet for elevene. Det må være en sammenheng mellom hvilke lekser som gis og den hjelp leksehjelpen kan tilby elevene. Foreldre er nøkkelaktører for å få til rekruttering, motivasjon og gode holdninger til opplæringen.

Om god praksis konferansen om lekser:

Lekser har vært gjenstand for mye debatt i media de siste månedene. Kunnskapsdepartementet inviterte til konferanse 22. april for å rette søkelyset mot hvordan lekser og leksehjelp kan brukes på 1-4. trinn slik at elevene får størst mulig utbytte.

Forskere og erfarne praktikere belyste spørsmålene om hva som kjennetegner god praksis for lekser og hvordan leksehjelp på 1-4. trinn bør innrettes slik at målet om læring og sosial utjevning realiseres.

På bakgrunn av innleggene på konferansen oppsummerte ordstyrer Professor Peder Haug det som kom frem av konsensuspunkt om hva som kjennetegner god praksis om lekser og leksehjelp. Disse punktene refereres ovenfor.

Rådene for god praksis om lekser og leksehjelp skal kunne diskuteres og brukes videre i sektoren. Det var enighet om at det er mangel på systematisk og forskningsbasert kunnskap om lekser og leksehjelp, og at det bør rettes på. Avslutningsvis ble det fremhevet at et godt læringsmiljø ved skolen er en viktig forutsetning for at lekser skal fungere.